

Roman Malek

"Collectanea Theologica Universitatis
Fu Jen (Shen-Hsüeh Lun-Chi)", nr 40,
Taipei 1979 : [recenzja]

Collectanea Theologica 50/2, 222-223

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W dalszej części omawia Cooper problemy związane z kształtowaniem sumienia. Porusza przy tym najpierw krótko teologiczne rozumienie sumienia podkreślając, że dziecko posiada sumienie, które musi być kształtowane. Wyjaśniając psychologiczne rozumienie sumienia powołuje się autor szczególnie na badania Piageta na temat świadomości moralnej dziecka. Dalej przedstawione zostało teologiczne i psychologiczne rozumienie winy i kary, sprawiedliwości i zemsty. Część tę kończą krótkie wskazania dotyczące wychowania sumienia u dziecka przedszkolnego.

Ostatnia część przedstawia, jak powinno konkretnie wyglądać wychowanie do chrześcijańskiego postępowania. Autor nazywa je wychowaniem do czynienia dobra. Nie może się ono ograniczyć do wyuczenia pewnych reguł postępowania. Już małe dziecko domaga się ich uzasadnienia. Na przykładzie Dekalogu ukazane zostały różne możliwości uzasadnienia ludzkiego postępowania. Autor podkreśla przy tym, że także prawa wydawane przez władze powinny zawierać uzasadnienie ich sensowności i potrzeby. Uzasadnienie postępowania zgodnego z prawem może być wielorakie. Często pozostaje się na stopniu argumentacji autorytetem prawodawcy, na ukazaniu potrzeby określonego prawa dla życia społecznego lub konsekwencji płynących z niezachowania prawa. Choć różne sposoby argumentacji mogą być często korzystne lub nawet nieodzowne, jednak pamiętać należy zawsze o potrzebie przekonania dziecka, że określone postępowanie powinno wynikać z jego osobowego przekonania. Dla uzmysłowienia powyższego odwołuje się Cooper do licznych przykładów.

Pozycja może być dużą pomocą dla rodziców. Napisana popularnym językiem jest łatwo czytelna, a dzięki liczny przykładom także interesująca.

ks. Kazimierz Piwowarski, Monachium

COLLECTANEA THEOLOGICA UNIVERSITATIS FU JEN (SHEN-HSÜEH LUN-CHI), nr 40, Taipei, Summer 1979, s. 264.

Do czytelnika polskiego nieczęsto docierają wiadomości o tym, jak rozwija się i kształtuje myśl teologiczna w krajach misyjnych, czyli tzw. teologia rodzima. O ile jednak wiemy nieco więcej na temat teologii indyjskiej, to teologia obszaru języka chińskiego pozostaje poza naszym zasięgiem — już choćby ze względu na język. Fakty te usprawiedliwiają niejako informację o najnowszym numerze „Collectanea Theologica Universitatis Fu Jen”, jedyne na Tajwanie Chińskiego czasopisma teologicznego na poziomie akademickim. CTUFJ są publikacją Wydziału Teologicznego Katolickiego Uniwersytetu Fu Jen¹, który w roku 1979 obchodził jubileusz 50-lecia istnienia. (Według tradycji chińskiej teologia — *shen hsüeh* — nie należy jednak do dyscypliny uniwersyteckiej, toteż na Tajwanie nie można w tym zakresie zdobyć stopnia naukowego). Uniwersytet Fu Jen założony został w roku 1929 w Pekinie przez OSB, a w roku 1933 powierzony trosce SVD. W tej chwili nowy Fu Jen prowadzony jest przez diecezjalnych księży chińskich, Towarzystwo Jezusowe (m.in. Wydział Teologiczny), Zgromadzenie Słowa Bożego oraz Służebniczki Ducha Świętego.

W numerze 40 CTUFJ prezentują się teologowie Fu Jen (wszystkie artykuły w języku chińskim). Richard Wang SJ przedstawia pneumatologię św. Łukasza (s. 135-148); artykuł ten jest kontynuacją wcześniejszych publikacji autora na temat Ducha Św. w ewangeliach Marka i Mateusza, a jednocześnie zakończeniem studium na temat pneumatologii u synoptyków.

¹ Omówienie dotychczasowych numerów CTUFJ zob. W. Böhi, *Zur 30. Ausgabe von Collectanea Theologica Universitatis Fu Jen (Taipeh)*, *Neue Zeitschrift für Missionswissenschaft* 33(1977) 223-226.

Problematykę duchowości i psychoterapii przedstawia Louis Gendron SJ (s. 149-170). Nowe perspektywy formacji zakonnej omawia Roger Chapoux SJ (s. 171-192). Następnie, artykuł z cyklu poświęconego historii Kościoła, ukazujący postać Grzegorza VII i sytuację w ówczesnych Niemczech, przedstawia ks. Paul Chou.

Na szczególną uwagę w numerze zasługuje jednak specjalny blok poświęcony Konferencji Teologów Azjatyckich (ATC), która odbyła się w Sri Lanka w dn. 7-20 I 1979 oraz Kolokwium Teologów Chińskich (CTC), jakie miało miejsce w Hongkongu w dn. 2-10 II 1979. Opublikowano tu dokumenty końcowe tych konferencji, raport z tychże pióra Louis Gutheinza SJ (s. 203-230) oraz trzy referaty wygłoszone przez profesorów Fu Jen, Aloysius Chang SJ omówił na CTC problematykę chińskiej teologii i jej rozwój od roku 1955, przy czym chodzi tu przede wszystkim o dokonania w Hongkongu, Singapurze i na Tajwanie; jednakże udział teologów niechińskich jest w tym wypadku większy od ich chińskich kolegów. Mark Fang SJ przedstawił w swoim referacie hermeneutykę biblijną w kontekście chińskim, jako fundament teologii rodzimej (s. 245-258). Trzeci referat, wygłoszony przez Josepha Ching SJ, poświęcony był problematyce *yin-yang* i życiu ludzkiemu (s. 259-264), referat ten stanowi doskonały przykład zastosowania podstawowej idei filozofii i religii chińskiej, *yin-yang* w refleksji teologicznej.

Jednym z naczelnych zadań teologii współczesnej w krajach misyjnych jest pomoc w budowaniu rodzimego Kościoła, to znaczy w tzw. inkulturacji i kontekstualizacji. Sytuacja w Azji jest szczególnie skomplikowana i wymaga wielu analiz i studiów².

ks. Roman Malek SVD, Fu Jen

² Z dotychczasowej ważnej literatury na temat teologii na Tajwanie por. M.-J. Bergeron, *Le christianisme en Chine. Approches et stratégies*, Lyon 1977; O. Bischofberger, *Weg zu einem christlichen Fest*, w: *Vermittlung zwischenkirchlicher Gemeinschaft*, wyd. J. Baumgartner, Schöneck 1971, 79-89; F.P. Brandauer, *Reflections on Religion and the People's Republic of China*, Ching Feng 20(1977) z. 2, 72-83; A. Chang, *Does Confucian „Jen” mean Christian „Love”?* *Worldmission* 24(1973-1974) z. 4, 50-56; Y.S.J. Chao, *Nowa Methodus Evangelizationis in Sinis*, Roma 1971; J. Ching, *Ein asiatischer Beitrag (Wozu sind wir auf Erden?)*, *Concilium* 13(1977) 542-544; tenże, *The Problem of Self-Transcendence in Confucianism and Christianity. Prayer Meditation, Cult*, Ching Feng 19(1976) z. 2, 81-97; P. Clasper, *Christian spirituality and the Chinese Context*, Ching Feng 20(1977) z. 1, 2-17; D.J. Elwood, *Christian theology in an Asian setting. The Gospel and Chinese intellectual Culture*, *The South East Asian Journal of Theology* 16(1975) z. 2, 1-16; V. Gregson, *Chinese Wisdom and Ignatian Discernment*, *Review of Religious Studies* 33(1974) 828-835; Th. Hang, *Unfehlbarkeit aus chinesischer Sicht*, *Orientierung* 37(1973) 239 n. R. Laurentin, *Chine et Christianisme — Après les occasions manquées*, Paris 1977; Y. Raguin, *Wege der Kontemplation in der Begegnung mit China*, *Einsiedeln* 1972; T.Y.Th, Yeh, *Confucianism, Christianity and China*, New York 1969.